

Omgangsprotocol De Kubus en de Sint Nicolaasschool voor de leerlingen

Pesten komt helaas op elke school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aanpakken.

Inleiding

Het omgangsprotocol is een verklaring van directie, teamleden en ouders/verzorgers, waarin is vastgelegd hoe wij op De Kubus en de Sint Nicolaasschool samen met leerlingen pestproblemen voorkomen en aanpakken.

Pesten kan een heel groot probleem zijn. Pestgedrag vind je bij kinderen van alle leeftijden, in alle bevolkingsgroepen. Het is belangrijk oog te hebben voor het onderscheid tussen plagen en pesten.

1. Plagen is vaak incidenteel, onbezonnen, spontaan negatief gedrag;
2. Pesten is (psychisch, fysiek of seksueel) systematisch geweld van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van een of meerdere medeleerlingen, die niet (meer) in staat is/zijn zichzelf te verdedigen.

Als het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt, of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

- De vertrouwenspersoon van De Kubus is Manon Schrijver, contact buiten de school heeft Catent een persoon aangewezen. Dit is vermeld in de schoolgids.
- De vertrouwenspersoon van de Sint Nicolaas is Manon Schrijver, contact buiten de school heeft Catent een persoon aangewezen. Dit is vermeld in de schoolgids.

De coördinatie van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten op school en het aanspreekpunt in het kader van pesten ligt bij de directie, Marja Tijs.

Doel/ Opbrengst van dit document: Veilige schoolomgeving waarborgen zodat kinderen tot leren kunnen komen. Daarnaast een heldere en eenduidige handelwijze beschrijven om te zorgen voor een doorgaande lijn in school.

Hoe voorkomen wij een pestprobleem en hoe pakken wij het aan?

Externe coaching en basiscommunicatie bieden een kader voor het voorkomen en aanpakken van pestgedrag. Door de interactieprincipes te gebruiken, scheppen we een veilig pedagogisch klimaat voor de leerlingen, waardoor problemen voorkomen kunnen worden. De creatie van een veilig pedagogisch klimaat gebeurt ook in overleg met de leerlingen; als onderdeel van de groepsvorming (zie BAS document 5.1 'Groepsvorming', september 2021) maken zij samen met de teamleden regels voor hun groep. De volgende interactieprincipes zijn van belang:

1. Initiatief volgen

De basis van het contact is elkaar volgen. De ander horen en zien is het startpunt in elk contact. Dit kan blijken uit toewenden, aankijken, oogcontact, intonatie, expressie en houding. Een teamlid dat kinderen goed volgt, zal signaleren wanneer de leerlingen extra ondersteuning nodig hebben. In dit kader ook op het gebied van sociale omgangsvormen.

2. Ontvangstbevestiging

Door een knikje of het herhalen van wat de ander gezegd heeft, geef je een ontvangstbevestiging. De ander merkt hierdoor, dat je hem gevolgd en gehoord hebt.

3. Instemmend benoemen

Een teamlid begeleidt met woorden het handelen en de emoties van zichzelf en van de ander. Hij of zij benoemt vooral hoe je **wel** met elkaar omgaat.

4. Beurtverdeling

Niet iedereen is tegelijk aan de beurt. Kinderen hebben een duidelijke beurtverdeling nodig met daarin een heldere opening en duidelijke afsluiting.

5. Leidinggeven

Het goed hanteren van de interactie principes stelt je in staat om vriendelijk leiding te geven. Dit betekent het **concreet benoemen van het gewenste gedrag**, eenduidige communicatie, inhoud en vaart bieden, grote signalen geven, goed gebruik van stem en mimiek. Hierdoor zullen de leerlingen het teamlid ook gemakkelijker kunnen volgen. Bij het benoemen van het gewenste gedrag spreken we ook een positieve verwachting uit en waar nodig gebruiken we visuele ondersteuning. We benoemen positief gedrag en niet het negatieve gedrag (met andere woorden niet zeggen wat niet mag, wanneer ik zeg dat je niet aan een roze olifant mag denken...)

Regels op de Sint Nicolaasschool ter preventie van ruzie/ pestgedrag

Op de Sint Nicolaas hebben we drie schoolregels waaraan iedereen zich op school moet houden. Deze hangen zichtbaar in de gangen van onze school.

1. Iedereen is anders, samen zorgen we ervoor dat iedereen zich veilig voelt op school;
2. Samen staan we sterk, we helpen elkaar daar waar het nodig is;
3. Samen zorgen we voor een opgeruimde school.

Regels op de Kubus ter preventie van ruzie/ pestgedrag

Op de Kubus hebben we drie schoolregels waaraan iedereen zich op school moet houden. Deze hangen zichtbaar in de gangen van onze school.

1. Iedereen is anders, samen zorgen we ervoor dat iedereen zich veilig voelt op school;
2. Samen staan we sterk, we helpen elkaar daar waar het nodig is;
3. We hebben zorg voor elkaar en onze leefomgeving.

Op beide scholen worden in de bovenbouw jaarlijks ook afspraken opgesteld rond gebruik social media.

Aanpak van ruzies en pestgedrag in drie stappen

Ons handelen is gericht op het voorkomen van negatief gedrag. Voorop staat voorkomen is beter dan genezen. Humor haalt veel spanning weg. We bepalen samen de norm en zetten die neer. Ongewenst gedrag dat je toelaat, wordt het gewoonte niveau voor de leerlingen. Aanleren goed gedrag is eenvoudiger dan afleren negatief gedrag. Wees voorspelbaar; zeg wat je doet en doe wat je zegt.

Bij het toch ontstaan van ruzies en pestgedrag gebruiken we op beide scholen de volgende aanpak. Met de volgende contact richtlijnen:

- Een op een
- Geef tijd
- Geef keuzemogelijkheid
- Geef gewenst gedrag aan
- Geef een waarom aan
- Verwijs naar afgesproken regels en procedures
- Spreek positieve verwachting uit
- Weinig woorden, geen discussie
- Sluit contact duidelijk af

1. Overzicht

Kinderen en teamlid inventariseren wat er gebeurd is (concreet en specifiek);

2. Inzicht

Oorzaak/ gevolg relaties ontdekken;

3. Uitzicht

Bespreken hoe nu verder en hoe problemen te voorkomen (oplossingsfase). Hierbij zorgen we voor keuzemogelijkheden voor het kind waar mogelijk.

Consequenties

Als de stappen overzicht, inzicht en uitzicht geen positief resultaat opleveren, dan neemt het teamlid duidelijk stelling. Hierin zijn 5 fases te onderscheiden, afhankelijk van hoe lang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/ haar gedrag. Op de Sint Nicolaas wordt KIVA ook ingezet bij fase 1.

Fase 1:

- Bespreking in de groep in algemene zin van de manier van omgaan met elkaar, waarbij het gedrag in algemene zin aan de orde komt;
- De pester blijft een of meerdere pauzes binnen;
- Een schriftelijke opdracht over de toedracht en zijn/ haar rol in het probleem;
- Gesprek (zie hiervoor op de Sint Nicolaas ook KIVA); bewustwording voor wat hij/zij met het gepeste kind uithaalt;
- Melding maken bij de intern begeleider en de directeur van het pestgedrag;
- Afspraken maken over gedragsverandering en aan het einde van iedere week hierover spreken;
- Melding maken bij ouders/verzorgers van het probleem en overleg met de ouders over de aanpak.

Fase 2:

- Een vervolgesprek met de ouders/ verzorgers als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders/ verzorgers wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in de klassenmap en al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan interne deskundige hulp worden ingeschakeld: schoolmaatschappelijk werk, psychologe of de beeldcoach. Externe hulp kan zijn: de schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of de leerplichtambtenaar.

Fase 4:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Fase 5:

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden op advies van de directie door het schoolbestuur.

Aanpak van grensoverschrijdend gedrag (denk aan: weglopen van school, een ander kind meerdere malen lichamelijk pijn doen)

Bij het overschrijden van grenzen gebruiken we de volgende aanpak:

1. Overzicht

Kinderen en teamlid inventariseren wat er gebeurd is (concreet en specifiek)

2. Inzicht

Oorzaak/gevolg relaties ontdekken;

3. Uitzicht

Bespreken hoe nu verder en hoe problemen te voorkomen (oplossingsfase). Hierbij zorgen we voor keuzemogelijkheden voor het kind waar mogelijk.

Consequenties

- Voorval eerst met leerkracht en betrokken leerling(en) oplossen, wanneer het is opgelost mag de leerling weer terug in de klas;
Het gesprek met de leerkracht kan alleen gedaan worden als er een ambulante leerkracht aanwezig is zodat de klas van de leerkracht overgenomen kan worden. Bij ambulante LK kan het gesprek meteen aangegaan worden.
Bij ontbreken van ambulante leerkracht krijgt de leerling een time-out bij leerkracht collega in de groep, totdat het gesprek met eigen leerkracht heeft plaatsgevonden.
- Na weglopen en/of ander grens overschrijdend gedrag:
 1. Ouders van de leerling wordt opgebeld (bij geen contact, probeer het noodnummer).
 2. De leerling dient weer z.s.m. op school te komen.
 3. Leerling krijgt een time-out op school; werken in de gang in het zicht van de betreffende leerkracht.
 4. Gesprek vindt na schooltijd plaats met de ouder(s) erbij.
- Bij eerste keer weglopen/ grens overschrijdend gedrag: bijvoorbeeld vaatwasser 1 hele week
- Bij tweede keer weglopen/ grens overschrijdend gedrag: time-out (dag van conflict sturen we het kind (als er iemand thuis is) naar huis), er wordt een melding gedaan bij de leerplichtambtenaar.
- Bij derde keer weglopen/ grens overschrijdend gedrag: schorsing (in overleg met bestuur Catent).

Succesindicatoren

In het burgerschap, identiteitsplan staan de ambities op het gebied van sociaal emotioneel welbevinden (KIVA/WMK).

Adviezen aan de ouders/ verzorgers van onze school

Ouders/ verzorgers van gepeste kinderen

- Blijf praten met uw kind;
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeer dan contact op te nemen met de ouders/ verzorgers van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken;
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken;
- Maak complimenten naar uw kind, zodat hij of zij het zelfrespect niet verliest;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van leuke activiteiten;
- Steun uw kind in het idee dat er een einde komt aan het pesten.

Ouders/ verzorgers van pesters

- Neem het probleem van uw kind serieus;
- Raak niet in paniek, elk kind loopt de kans pester te worden;
- Probeer achter de oorzaak te komen;
- Maak uw kind extra gevoelig voor wat het anderen aandoet;
- Besteed extra aandacht aan uw kind;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van leuke activiteiten;
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag;
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders/ verzorgers

- Neem de ouders/ verzorgers van het gepeste kind serieus;
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan;
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag;
- Geef zelf het goede voorbeeld;
- Leer uw kind voor anderen op te komen;
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Dit omgangsprotocol heeft als doel:

“Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Leerkrachten en ouders uit de ouderraad en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit OMGANGSPROTOCOL

Team van De Kubus
Team van de Sint Nicolaasschool

Namens de school:

Namens de MR: